

Rearmar-nos per a un nou cicle

Valoració de les eleccions del 12M

Culminació d'un canvi de cicle

Una primera constatació, que per òbvia no és menys necessària per situar el marc d'aquesta valoració, és que els resultats d'aquestes passades eleccions deixen un Parlament de Catalunya més espanyolista i més a la dreta. La victòria clara del PSC, la pèrdua de la majoria independentista, i els bons resultats de PP i Vox més l'entrada d'AC, mostren un panorama parlamentari difícil en termes nacionals i socials.

L'estratègia liderada per ERC, segons la qual s'ampliaria la base popular independentista amb una gestió "progressista" del govern autonòmic, i el diàleg amb el govern espanyol del PSOE, s'ha demostrat fallida. L'apaivagament del conflicte polític amb l'estat espanyol i la substitució d'una estratègia unilateral de confrontació per una aposta de col·laboració amb aquest ha desmobilitzat l'independentisme, tant al carrer com a les urnes. A la vegada, l'aposta d'una gestió "progressista" per part de l'independentisme d'ERC no s'ha vist traslladada en fets més enllà de mesures més o menys simbòliques que no dibuixaven un model de país diferent, més favorable per les classes populars que el del PSC.

Junts, malgrat emprar un discurs més abrandat en relació amb el conflicte nacional i haver obtingut uns bons resultats pel capital polític de Carles Puigdemont, no pot tampoc espolsar-se les responsabilitats de les frustracions de l'independentisme. De fet, el centre del debat polític en aquesta campanya no ha estat l'obertura d'un nou full de ruta independentista, sinó el pacte fiscal, el traspàs i la gestió de les competències autonòmiques i la pugna per mostrar-se com el millor negociador amb el govern espanyol.

Les fraccions de la burgesia catalana descontentes amb un Estat recentralitzador malden per assolir un nou estatus en el marc de l'Estat que els doni una major quota de poder polític i econòmic. I per a què la volen aquesta parcel·la de poder? El seu programa s'ha explicat en aquesta campanya: macroprojectes destructors del territori i del medi ecològic, polítiques fiscals favorables als més rics, defensa de la propietat privada per davant de necessitats socials com l'accés a l'habitatge i aprofundiment d'un model basat en el turisme massiu, l'economia de serveis i el treball precari.

D'altra banda, cal valorar amb molta preocupació la consolidació de l'extrema dreta espanyolista i el creixement d'una extrema dreta de discurs catalanista. En aquest sentit, hem pogut veure que quan partits com Junts o el PSC adopten el discurs i les propostes reaccionàries i racistes en matèria de seguretat, validen uns marcs que en darrera instància afavoreixen les opcions d'extrema dreta. I tampoc podem obviar els efectes de la frustració generada per uns "governos del canvi" que no han donat solucions als problemes materials de la classe treballadora.

Aquesta onada reaccionària global ja fa temps que s'expressa tant dins com fora de les institucions a altres territoris dels Països Catalans com la Catalunya Nord, les Illes i el País Valencià. Els seus objectius són dividir la classe treballadora a través del racisme i la xenofòbia, combatre el projecte nacional dels Països Catalans i la llengua catalana, defensar els interessos econòmics de l'oligarquia i mantenir en una posició subalterna i d'opressió les dones i les persones amb identitats i sexualitats dissidents. I precisament aquest és el repte: construir un subjecte polític nacional-popular divers, però amb objectius compartits, teixint aliances socials àmplies que activin la mobilització al carrer i que reforcin el programa polític de l'Esquerra Independentista.

La CUP i l'Esquerra Independentista: els nostre reptes

Com ja vam exposar en el comunicat de valoració de les passades eleccions espanyoles del 23J, el tancament del cicle polític iniciat durant la crisi econòmica de 2008, que va obrir les portes d'un cicle de mobilització i d'impugnació del Règim del 78 amb expectatives de ruptura independentista a Catalunya, ha desplaçat un gruix important de les actituds polítiques contestatàries al nostre país o bé a la frustració o bé al pragmatisme.

En aquest context de reflux, l'opció rupturista que representa la CUP ha patit un nou retrocés electoral. Ha perdut 62.000 vots (un 2,22%) respecte les anteriors eleccions autonòmiques i ha passat de nou a quatre diputades, amb un increment del 6% de participació. Amb tot, la CUP-DT ha sumat 127.850 vots, en bona part gràcies a una campanya que, malgrat les dificultats per activar el treball militant a peu de carrer, ha permès situar una candidatura amb una proposta política clara i confrontada a la restauració del Règim del 78.

Malgrat aquestes condicions conjunturals desfavorables, és obvi que ens pertoca mirar quines dificultats, limitacions i errors depenen de nosaltres mateixes per afrontar-les i superar-les. En aquest sentit, pensem que les preguntes a fer-se i les respostes a trobar han de procurar tenir el màxim rigor i objectivitat.

Aquests dies, hem vist diverses valoracions que apuntaven que, pràcticament, havia estat voluntat de la CUP anar-se situant als marges electorals (el recurrent "córner") per la seva manca de decisió a assumir compromisos de govern en aquesta legislatura. És difícil imaginar estar més lluny del córner i més al centre del debat polític institucional que ocupant la presidència de la Generalitat, i no sembla que això hagi impedit a ERC el seu retrocés electoral ni la desmobilització de l'independentisme. Per tant, els debats sobre aliances i governabilitat no poden formular-se en termes abstractes, sinó analitzant concretament les posicions dels altres agents, les correlacions de forces, i les opcions reals de desplegament del programa polític, tant dins com fora de les institucions.

També hem llegit crítiques a la manca d'implicació vers el moviment popular independentista. Pel que fa a aquesta qüestió, és pertinent recordar el paper cabdal de l'Esquerra Independentista en l'impuls de comitès locals autoorganitzats que, precisament gràcies a la seva autonomia respecte les direccions del sobiranisme governamental, van jugar un paper decisiu en la defensa i realització del Referèndum de l'1-O.

Rebutgem aquestes anàlisis que pretenen reforçar una aposta per la governabilitat que no posa remei als corrents de fons que porten al canvi de conjuntura. Un canvi que explica en bona part la desfeta electoral de la CUP així com la pèrdua de força política de les apostes d'esquerres i independentistes més en general. Creiem que la principal autocrítica que ens cal formular-nos és no haver entomat amb prou seriositat els debat estratègics pertinents a temps. No haver-ho fet malgrat estar llegint que es donava un canvi de cycle polític que tindria conseqüències profundes en les opinions i pràctiques polítiques de les classes populars catalanes.

La realitat del fi del procés tal com el coneixem, el que no vol dir la fi del conflicte nacional als Països Catalans, no s'ha traslladat en un replantejament estratègic adequat que respongués a aquesta conjuntura i que treballés per ressituar l'esquerra independentista en unes noves coordenades polítiques.

Per això és més important que mai tornar a pensar en clau estratègica per reactivar un procés de mobilització en clau nacional-popular que no serà fruit de petits moviments tàctics, sinó d'un treball polític consistent i conscient en els pròxims anys.

Dit això, des d'Endavant-OSAN volem exposar algunes idees polítiques que considerem importants per revertir aquesta dinàmica de reflux, ja sigui en el marc del Procés de Garbí o en el d'un proper Debat de Moviment:

- És urgent dotar-se de recursos i estratègies que aturin la divisió social del nostre poble per motius ètnics o d'origen que fomenta l'extrema dreta. La batalla cultural contra l'onada reaccionària ha de tenir expressions organitzatives locals que forgin lligams entre la població migrada i un projecte polític nacional-popular. No només per combatre la ideologia racista i feixista, sinó per evitar la tendència a fer de la catalanitat una minoria nacional en termes defensius. En aquest sentit, no partim de zero. Les estructures populars, els casals i ateneus i el moviment per l'habitatge són bases sobre les quals desplegar aquest treball polític.
- La CUP i el conjunt d'organitzacions de l'Esquerra Independentista hem de repensar els nostres models organitzatius, els nostres rols i les nostres inèrcies. Hem de ser espais de politització i organització àgils, accessibles i eficients. Créixer sobre unes bases ideològiques sòlides amb una planificació de formació de quadres que doni consistència al conjunt del Moviment. Definir conjuntament apostes que ens tornin a connectar amb el jovent del nostre poble i ens donin la capacitat de desplegar campanyes polítiques aterrades als diferents territoris i a les particularitats dels seus models productius.
- No podem fer front al procés de dretanització i espanyolització sense instruments i llenguatges comunicatius que ens permetin lliurar la batalla cultural en l'àmbit digital. Cal que ens dotem de mitjans d'informació propis per trencar l'aïllament mediàtic de la nostra proposta política.
-

- La lluita política de la CUP i del conjunt de l'Esquerra Independentista han d'harmonitzar-se dins i fora de les institucions. Tots dos àmbits de lluita han de complementar-se i reforçar-se i assumir les particularitats i els diferents aterratges tàctics que necessiten. L'estratègia d'Unitat Popular i el seu programa polític necessiten una expressió pròpia en termes electorals i institucionals. Necessiten un espai polític per dibuixar un horitzó possible de trencament amb els estats en clau socialista i feminista, que combati el desencís i el replegament, l'identitarisme del conflicte nacional i la subjugació al "realisme polític" dels partits integrats al règim. Per tant, descartem les apostes per fronts electorals amplis amb partits compromesos amb estratègies de reforma de l'estat espanyol.
- El nostre projecte d'emancipació, i també la seva expressió electoral i institucional, ha de fonamentar-se en la necessitat d'un trencament independentista amb els estats espanyol i francès, que permeti trencar alhora amb la Unió Europea i l'OTAN, i colpejar així el capitalisme europeu i la maquinària de guerra capitalista. L'assumpció teòrica del dret a l'autodeterminació i la reivindicació d'un referèndum no tindran recorregut pràctic sense una estratègia de ruptura independentista. En un context de crisi d'acumulació que dificulta implementar reformes redistributives i amb un marc autonòmic sense els recursos necessaris per garantir uns mínims drets pel nostre poble, la independència dels Països Catalans és una condició necessària per avançar cap al socialisme i el feminisme.

Els resultats d'aquestes eleccions i el panorama parlamentari que deixen no són unes condicions a celebrar, però no poden implicar una renúncia a un horitzó d'esperança, que aquest país ha estat capaç d'albirar i que ha d'anar més enllà d'aturar una extrema dreta en creixement que suposa una amenaça per a qualsevol projecte polític d'emancipació. Toca arremangar-nos i rearmar-nos pel combat. Des de l'autocrítica necessària, però també des del convenciment amb un projecte polític que seguim considerant imprescindible.

Endavant - OSAN

23 de maig de 2024